

PRVNÍ SVĚTOVÁ VÁLKA (1914-1918)

2. Válka ve znamení defenzívy (1914-1916)

Už jsme si řekli, že i když se mluví o válce světové, odehrávala se v podstatě hlavně na evropském kontinentě. Zjednodušeně se dá mluvit o třech frontách. Tou první se stal Balkán, onen „Sud střelného prachu“, který 28. června roku 1914 v Sarajevu vybuchl. Rakušané neměli tu trpělivost vést se Srby nekonečné rozhovory a ve chvíli, kdy si byli jisti, že se v případě války mohou spolehnout na svého německého spojence, Srby napadli.

Malý srbský stát ale vcelku překvapil a první letní útok Rakušanů bleskurychle odrazil. Stará habsburská monarchie se ještě ani nevzpamatovala a už musela uhánět zpátky za Dunaj. Možná Srbům hodně pomohlo, že za sebou cítili opěrný bod Rusů. Ruští Romanovci byli sice klasickou ukázkou staré upadající mocnosti, ale na druhé straně to byl stále ještě docela kolos. A navíc, Rakušané od té staromódnosti nebyli také zrovna daleko.

Celou situaci na Balkáně ale zkomplikoval roku 1915 vstup dalších dvou států do války. Jednalo se o Turecko a posléze i Bulharsko. Obě dvě země se přidaly k Trojspolku a tím bylo Srbsko obklíčeno z obou stran. Muselo se tedy během roku 1915 vzdát. Tomu nezabránil ani fakt, že Itálie v tom samém roce přestoupila ze strany Trojspolku na pozici Dohody. Celou záležitost odůvodnila tím, že s ní Trojspolek moc nekomunikoval o připravovaných akcích a navíc si uvědomovala, že Rakušané pro ně celé dějiny znamenali pouze despotickou nadvládu.

Tou druhou frontou bylo bojiště západní a válka zde vypukla hned po napadení balkánského Srbska, totiž na začátku srpna roku 1914. Němci využili toho, že jsou Rusové zaměstnáni jižní válkou s Rakušany, a rozhodli se napadnout Francii. Oni totiž moc dobře věděli, že Francouzi a Rusové stojí na stejné straně. Němci dokonce vymysleli velký válečný plán, který byl nazván podle svého autora plánem Schlieffenovým. Podle něj měli provést bleskový útok na Francii, dřív než budou muset na východě jít do války s Rusy. Samozřejmě si také uvědomovali, že musí včas obsadit pobřeží u kanálu La Manche, aby zabránili vyloštění britských vojsk, které se budou snažit Francouzům pomoci také. Francouzi s německým útokem už nějaký čas počítali, a tak se na něj na francouzsko-německých hranicích pilně připravovali. Jenže Němci na ně vyzráli a rozhodli se Francii obejít přes Belgie a napadnout je z druhé strany. Chytří chlapi! Nicméně jim to stejně nevyšlo! Naprosto nečekaně Němce totiž Rusové na východní frontě v oblasti Pruska napadli jako první. A Němcům došlo, že nastala situace, které se velice obávali, totiž boj na dvou frontách! Ze západu museli uvolnit tak potřebné vojáky, aby na východě nenastal absolutní kolaps.

Je nám tedy už v současné chvíli asi celkem jasné, že tou poslední frontou bude bojiště východní. Zde stáli Rusové proti Němcům. Tady si musíme říct asi jenom jednu zásadní věc. Rusové neměli proti Němcům v podstatě žádnou šanci. Když srovnáte obě dvě armády, je to jasný nepoměr, můžeme se o tom koneckonců trochu pobavit v hodině. K tomuto otevření východní fronty se car odhodlal na základě jediné věci, a tou je pomoc západu. Jak už jsem říkal, tímto vojenským manévrem se museli Němci rozdělit na dvě části a to je dost oslabilo. Možná hlavně díky tomu se Francouzům podařilo ubránit Paříž.